

PROEFSTATION VOOR DE GROENTEN- EN FRUITTEELT ONDER GLAS,
TE NAALDWIJK.

db

Bibliotheek
Proefstation
Naaldwijk

A

3

B

67

Rapport "beschadiging van fresia door fabrieksdampen" najaar 1960.

A
B
67

333:87
Stamboekno 224

24 JUL 61

Bibliothiek.
Proefstation voor de Groenten- en
Fruittelt onder Glas te Naaldwijk.

Proefstation voor de Groenten- en Fruittelt onder Glas

RAPPORT "BESCHADIGING VAN FRESIA DOOR FABRIEKSDAMPEN" NAJAAR 1960.

Inleiding.

Vrijwel elk jaar treedt in het najaar beschadiging op bij fresia en andere gewassen door dampen van de industrie. De beschadiging bij fresia is van economische betekenis. Het gewas is meestal nog jong en moet nog een opbrengst leveren. Op de beschadigde bladpunten komt secundair Botrytis. Deze schimmel tast vanaf de dode bladpunten de bloem aan; waardoor de handelswaarde van de bloemen sterk vermindert. Om de kwaliteit van de bloemen goed te houden moeten extra maatregelen genomen worden ter bestrijding van Botrytis. De andere gewassen bv. druif zijn wel gevoelig voor fluor, maar in het najaar zijn de vruchten volgroeid en is bladbeschadiging niet zo erg. (De vruchten worden niet beschadigd).

Wanneer geringe schade optreedt wordt de assistent niet gewaarschuwd. Van beschadiging bij druivebladeren of bij een lichte beschadiging in fresia wordt van de kweker geen melding ontvangen. De fresia-telers zijn min of meer gewend dat elk jaar een beschadiging optreedt en in gevallen van lichte beschadiging wordt alleen als de assistent op het bedrijf komt over het verschijnsel gesproken. In dergelijke gevallen is de datum waarop de eerste symptomen optraden niet meer te achterhalen.

Tijdstip van optreden.

Vanaf begin augustus tot 17 september is bij fresia-telers aan de Westgaag (Maasland) een regelmatig toenemende beschadiging waargenomen. Daar deze beschadiging in het begin zeer gering was is de begindatum niet meer vast te stellen. Tussen 29 augustus en 2 september kwamen klachten over beschadiging uit Naaldwijk en van 5 tot 10 september uit Honselersdijk. Bij een bezoek aan de bedrijven werden sterke aanwijzingen gevonden voor dampbeschadiging. Op een bedrijf waren fresia's langs de gevel van een warenhuis, waar een damp gemakkelijk blijft hangen, ernstiger beschadigd dan fresia's van het zelfde ras op een plaats die meer vrij in het veld lag. In een onderbouw van een warenhuis, waar het glasdek verwijderd was, bleek langs de naar binnen schuin staande gevel de beschadiging sterker dan in het midden van dit warenhuis. De damp was kennelijk tegen deze glaswand

blijven hangen.

Stankwaarnemingen.

Uit de stankwaarnemingen (bijlage 1) blijkt dat te Naaldwijk op 13, 14 en 27 augustus gedurende korte tijd een zure stank aanwezig was. Te Maasland werd vrijwel de gehele nacht van 23 op 24 augustus een zeer hinderlijke stank opgemerkt. Op 7, 8, 11, 12 en 16 september werd te Naaldwijk een zure stank waargenomen. Te Maasland werd op 12, 13, 16 en 17 september en in het dorp Maasdijk in de nacht van 10 op 11 september een zure stank gemeld. Behoudens de nacht van 23 op 24 augustus, 10 op 11 september en 17 september waren de stankgolven van korte duur.

Fluor-analyse.

Door de sectie Luchtverontreiniging van het I.P.O. werden drie bladmonsters verzameld en op fluor onderzocht. Het fluor- gehalte van deze monsters blijkt laag te zijn. Voorgaande jaren vertoonden de onbeschadigde monsters ongeveer het zelfde gehalte als nu in de beschadigde monsters aanwezig was.

Conclusie.

In augustus en september is te Maasland, Naaldwijk en Honselersdijk een lichte tot matige beschadiging bij fresia's opgetreden. Enkele dagen daarvoor werd een hinderlijke stank waargenomen. Op plaatsen waar de luchtcirculatie slecht was en een damp langer blijft hangen was de beschadiging sterker. Het fluorgehalte van de onderzochte bladtoppen was laag.

Naaldwijk, januari 1961.

Samensteller,

R.E.

W. den Boer.

Weersgesteldheid en stankwaarnemingen.

Datum	Windrichting + kracht			bijzondere verschijnselen	Stankwaarnemingen te:		
	8.40	14.40	19.40		Naaldwijk	Maasland	Maasdijk
<u>aug.</u>							
13	W 3	SSE 1	SSE 1		8.40 zuur 1		
14	ESE 3	SSW 2	NNW 1		12. zuur 1		
22	S 3	SSE 3	SW 3				
23	W 5	S 4	S 3			gehele nacht zuur 3	
24	S 1	SE 5	SE 1				
27	E 1	ESE 3	WNW 1	v.m.iets nevelig	8-9 zuur 2		
<u>sept.</u>							
7	WNW 1	NW 1	W 1	v.m.nevel & mist	8-9 zuur 1		
8	WNW 1	WNW 1	NW 1	v.m. nevelig	8-9 zuur 2		
9	S 1	SW 3	C	v.m. mist			
10	SW 1	W 4	WSW 1	v.m. mist			nacht zuur 3
11	ESE 1	ESE 5	E 2	8.40 nevelig	9 zuur 3		
12	E 1	SE 1	SE 1	8.40 nevelig	8-12 zuur + olie 1	7-10 zuur 2	
13	NNW 4	N 3	N 3	8.40 nevelig		7-10 zuur 2	
14	SSE 1	S 3	SE 3	14.40 nevelig			
15	SSE 3	W 2	ENE 2				
16	E 4	SE 3	E 2		10 zuur 1	15-18 zuur 1	
17	S 2	SE 3	ESE 1			hele dag zuur 1	
18	ENE 1	ENE 2	NE 2	tot 14.40 nevelig			
22	S 3	SSE 3	S 2				
23	SSE 2	SSE 3	S 2				
24	SSE 2	SSE 3	C				
25	N 1						

zuur 1 = nauwelijks waarneembaar

zuur 2 = goed waarneembaar

zuur 3 = hinderlijk

Fluor-analyse van bladmonsters.

Datum monstername	Plaats	Ras	dpm. fluor	mate van beschadiging	teeltwijze
24 aug.	Maasland	Golden Yellow	7 - 5	matig	onder glas
9 sept.	Maasland	Golden Yellow	7 - 5	matig	onder glas
21 sept.	Proefstation Naaldwijk	Prinses Marijke	7 - 5	matig	buiten